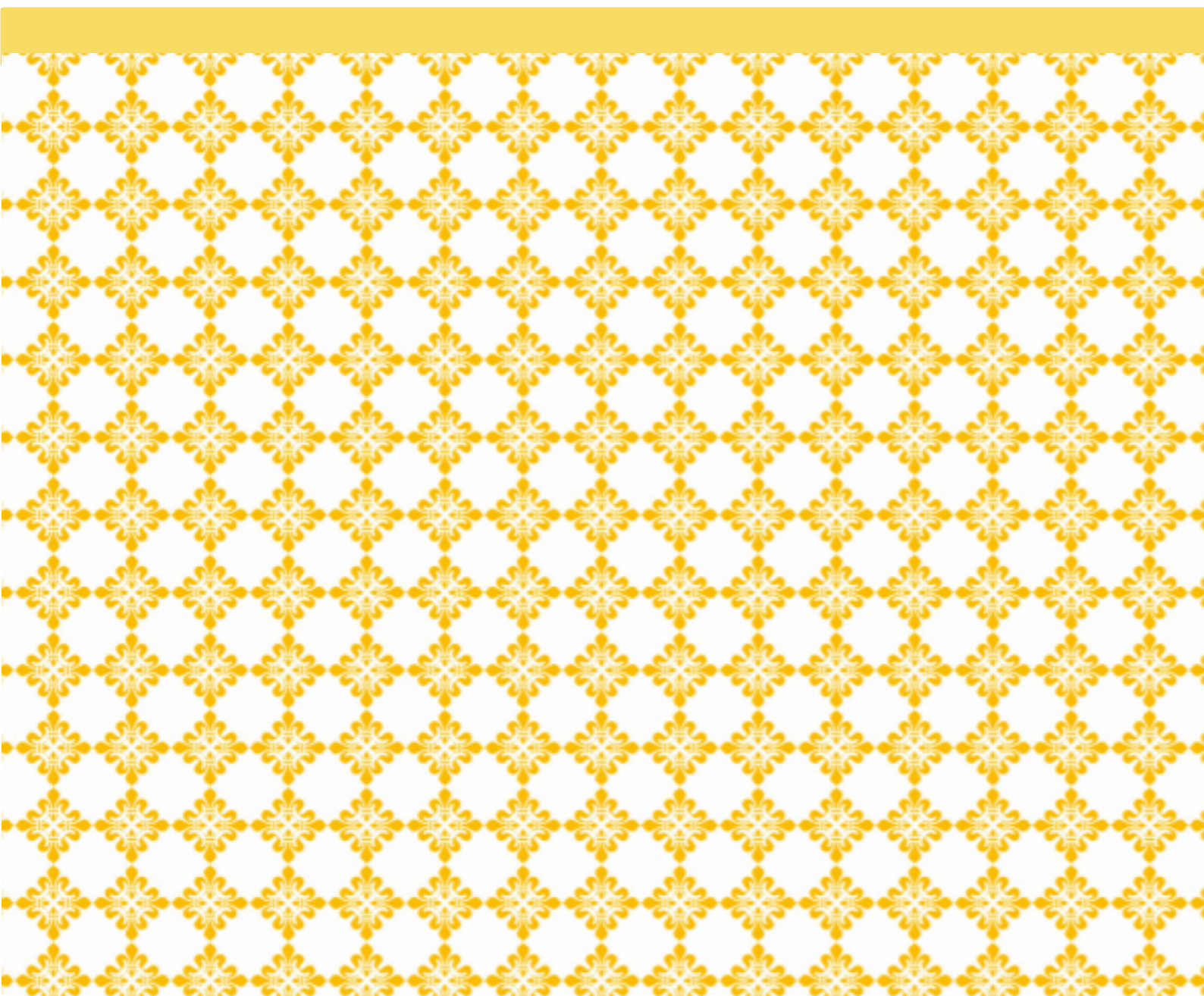

Tekniska nämndens internkontrollplan 2026

Innehållsförteckning

Inledning	5
Syfte	5
Metod	6
Nämndens riskanalys.....	6
Risköversikt.....	7
Direktåtgärder	12
Nämndens plan för internkontroll 2026	13
Internkontrollplan	13

Inledning

Enligt kommunallagen (kapitel 6, paragraf 6) ska nämnderna, var och en inom sitt ansvarsområde, se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den interna styrningen och kontrollen är ett av flera verktyg för styrning och ledning som syftar till att säkerställa att kommunen når sina mål, genomför fattade beslut som fattats av kommunfullmäktige och trygga kommunens tillgångar. Den används även för att minimera risker, förluster och förhindra allvarliga fel.

Kommunens regler för intern styrning och kontroll bygger på COSO-ramverket, en modell som är framtaget av amerikanska "Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" som syftar till att hantera och förutse risker i verksamheten. Fokus är inte på tillfälliga insatser utan ett ständigt pågående utvecklingsarbete som uppdateras i takt med att organisationen och omvärlden förändras, exempelvis genom ny lagstiftning, nya riktlinjer, nya mål eller när ny teknik ska införas.

Den interna styrningen och kontrollen ska vara ett hjälpmedel och en naturlig del i verksamhetens vardagliga arbete och i det systematiska kvalitetsarbetet. Ständiga förbättringar är en grundprincip i uppföljningen.

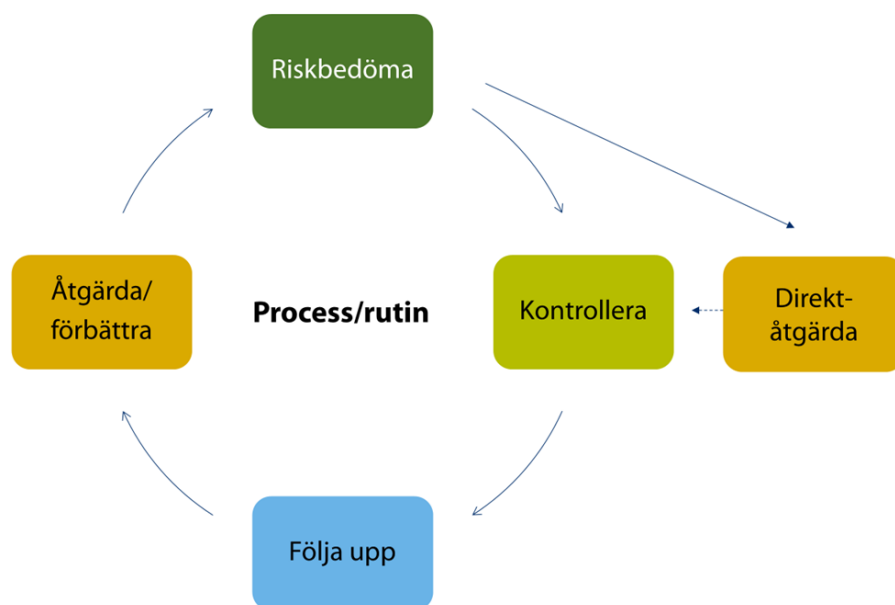
Syfte

Intern styrning och kontroll är ett hjälpmedel för att ha ordning och reda samt kontroll på både verksamhet och ekonomi. Det är ett hjälpmedel för att skydda förtroendevalda och anställda från oberättigade misstankar. Det handlar även om att säkra en effektiv förvaltning och att kunna uppnå följande mål med rimlig grad av säkerhet:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera
- säkra tillgångar och förhindra förluster
- eliminera och upptäcka allvarliga fel.

Metod

Arbetet med internkontrollplanen inleds med en riskanalys av verksamhetens processer/rutiner. Utifrån riskanalysen bestäms sedan om risken ska hanteras via nämndens internkontrollplan eller inom ramen för verksamhetens grunduppdrag.

Riskbedöma - identifiera brister och avvikelser som gör det svårare att utföra sitt grunduppdrag och nå uppsatta mål. Bedömning av sannolikhet att risk ska inträffa och konsekvens om det sker.

Direktåtgärda - åtgärder som identifieras i riskanalysen och som behöver åtgärdas omgående.

Kontrollera - systematiska kontroller för av en viss process/rutin för att utvärdera ändamålsenligheten av processen/rutinen och om brister/avvikelser förekommer.

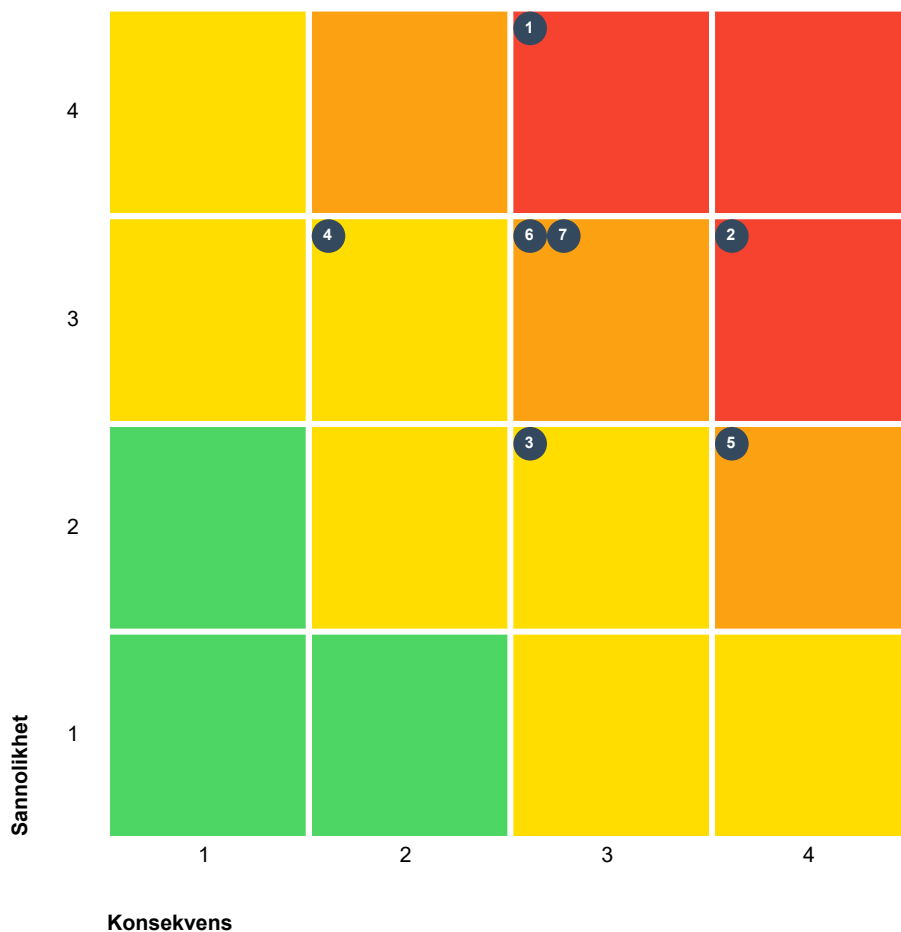
Åtgärda/förbättra - korrigerande åtgärder som identifieras utifrån utfallet av kontrollerna där processen/rutinen behöver förändras/förbättras.

Nämndens riskanalys

Under 2026 står nämnden inför flera strategiska och operativa utmaningar som kräver förstärkt intern kontroll och systematiskt uppföljningsarbete. Riskanalysen för året visar särskilt processer och områden där brister kan få betydande konsekvenser för både ekonomi, hälsa, leveransförmåga och förtroende.

Det ökade omvärldstrycket inom cybersäkerhet innebär en förhöjd risk för intrång och avbrott i samhällsviktiga system, vilket ställer krav på utbildning, tekniskt skydd och robust incidenthantering. Även processerna för inköp, styrning och budget bedöms ha en hög risknivå till följd av komplexa strukturer och rutiner för styrning och uppföljning. Inom beredskap finns risk att organisationen inte fullt ut är tränad eller förberedd för att hantera större störningar, vilket kan påverka kontinuiteten i kritiska tjänster. Omorganisationen som genomförs under 2026 innebär dessutom risk för otydlighet i roller och ansvar, vilket kan påverka styrning, kvalitet och arbetsmiljö. Slutligen bedöms ekonomistyrning och målstyrning kräva särskilt fokus för att säkerställa en balanserad ekonomi, effektiv prioritering och uppföljning av beslutade mål.

Risköversikt

2 Mycket hög risk 3 Hög risk 2 Medelhög risk Totalt: 7

Mycket hög risk
Hög risk
Medelhög risk
Låg risk

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik	Allvarlig
3	Möjlig	Betydande
2	Mindre sannolik	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Process/rutin	Risk	Riskenivå
Inköpsprocessen En väl fungerande inköpsprocess innebär att kommunen köper in varor, tjänster och entreprenader på ett effektivt, rättssäkert och hållbart sätt i enlighet med lagar, regler och	1 ■ Kommunens regler för inköp och upphandling samt upphandlingslagarna efterlevs inte Kommunens regler för inköp och upphandling syftar till att säkerställa att kommunens inköpsprocess är	■ 4. Sannolik

Process/rutin	Risk	Riskenivå
<p>kommunens mål. Det handlar både om att följa upphandlingslagarna och att använda kommunens resurser effektivt t ex genom god planering och samordning och att få mest nytta för skattemedlen.</p> <p>Upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och ekonomiska resurser används på ett effektivt sätt. Kommunens inköp ska genomföras affärsmässigt, objektivt och med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Inköpsprocessen ska skapa förutsättningar för ett rättssäkert effektivt och hållbart inköpsarbete inom kommunen.</p> <p>Inköpsprocessen innefattar både annonserade upphandlingar, direktupphandlingar samt avrop och avtal. Kommunens regler för inköp och upphandling styr hur kommunen ska arbeta med inköp samt upphandlingar både över och under direktupphandlingsgränsen samt vad som gäller vid avrop och avtalsuppföljning. Inköpsprocessen omfattar alla delar från förberedelsefasen till genomförandefasen för upphandlingen och fasen då avtalet realiseras under avtalsperioden.</p> <p>De lagar som styr all offentlig upphandling bygger på fem grundprinciper som ska genomsyra alla inköp och upphandlingar i kommunen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Icke-diskriminering •likabehandling •proportionalitetsprincipen •öppenhet •ömsesidigt erkännande 	<p>rättssäker, att varor, tjänster och entreprenader anskaffas till rätt kostnad och kvalitet samt att relevanta krav avseende ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet ställs. Vidare ska reglerna främja att kommunen i upphandlingsfrågor agerar och uppfattas som en seriös, affärsmässig och attraktiv avtalspart. Reglerna syftar även till att förebygga och minska risken för mutor, jäv och korruption.</p> <p>Om verksamheterna inte följer kommunens regler för inköp och upphandling, ökar detta risken för att lagar inom offentlig upphandling inte efterlevs. Det kan även medföra risk för bland annat avtalslöshet/otillåtna direktupphandlingar som i sin tur kan medföra ekonomisk och juridisk skada genom t ex att bli dömd att betala upphandlingsskadeavgift. Kommunens förtroende hos medborgare och företag kan även skadas genom negativ publicitet m man inte följer lagar/regler och som avtalspart om man inte följer/följer upp avtal.</p> <p>Det finns också en risk att allt som ska beställas via e-handelssystemet inte beställs via systemet.</p>	<p> 3. Betydande</p>
<p>Krisberedskap/kontinuitetsplanering</p> <p>Enköpings kommuns verksamheter är en viktig del i samhällets robusthet och totalförsvarets civila förmåga lokalt. För att kunna hantera ett kraftigt försämrat omvärldsläge finns ett stort behov av robusta verksamheter och i det arbetet är</p>	<p>2 Kontinuitetsplaner saknas</p> <p>Utan en kontinuitetsplan blir verksamheterna sårbara vid störningar/avbrott av något kritiskt beroende (tex elbortfall, IT-bortfall, personalbortfall). Som kommun riskerar vi då också att inte uppfylla krav som finns kopplade till krisberedskap och civilt försvar, eller</p>	<p> 3. Möjlig</p> <p> 4. Allvarlig</p>

Process/rutin	Risk	Riskenivå
<p>kontinuitetsplanering är en grundförutsättning. Kontinuitetsplanering är ett verktyg för verksamheterna att kartlägga och ta ansvar för den egna organisationens förmåga att stå emot störningar. Fördelen med kontinuitetsplanering är att det förbereder verksamheten oavsett vilken oönskad händelse eller störning som kan inträffa. Verksamheternas kontinuitetsplaner utgör också en viktig bas för att vi som organisation ska kunna kraftsamla och bygga upp rätt gemensamma förmågor för de stora störningarna.</p> <p>I detta arbete finns centralt stöd i form av beredskapsstrategier som kan bistå verksamheterna i deras framtagande av kontinuitetsplaner och bära vidare eventuella behov av centrala lösningar.</p>	<p>för den delen förväntningar från kommunmedlemmarna.</p>	
<p>Ekonomistyrning och målstyrning Ekonomistyrning och målstyrning handlar om att verksamheten planerar, genomför och följer upp ekonomi och mål på ett strukturerat och transparent sätt. Detta innefattar budgetprocess, prognoser, resultatuppföljning, prestationsmål samt kopplingen mellan resursanvändning och effekter. En fungerande styrmodell säkerställer att resurser används effektivt, att verksamheten bidrar till politiska uppdrag och att avvikelser fångas upp i tid.</p>	<p>3 Svag uppföljning och bristande analys Det finns en risk att ekonomistyrningen och målstyrningen inte är tillräckligt samordnad, konsekvent eller förankrad i verksamheten. Otydliga mål, svag uppföljning och bristande analys kan leda till att resurser inte används optimalt, att kostnadsökningar inte upptäcks i tid eller att verksamheten inte når sina mål eller politiska uppdrag.</p> <p>Konsekvenser: - Avvikelser mot budget och bristande kostnadskontroll - Försvårad ekonomisk prognos och oförutsedda kostnader - Svårt att prioritera och omfördela resurser - Beslut baseras på bristfälliga underlag och styrsignaler - Svag måluppfyllelse och försämrad transparens mot nämnd och ledning - Minskad trovärdighet internt och externt</p>	<p> 2. Mindre sannolik</p> <p> 3. Betydande</p>
	<p>4 Brister i kvalitetssäkring i årshjulets delprocesser Det finns en risk att årshjulet för budgetprocessen inte är tillräckligt tydligt, samordnat eller efterlevt.</p>	<p> 3. Möjlig</p> <p> 2. Lindrig</p>

Process/rutin	Risk	Riskenivå
	<p>Otydliga tidsplaner, svag kommunikation, bristande underlag eller brister i samverkan kan leda till att budgetunderlag lämnas in för sent, med låg kvalitet eller utan tillräcklig analys. Detta kan i sin tur försämma styrningen, försvåra prioriteringar och leda till ekonomiska avvikelser.</p> <p>Konsekvenser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förseningar och stress i organisationen - Budgetbeslut baseras på ofullständigt eller osäkert underlag - Minskad precision i prognoser och planeringsförutsättningar - Risk att styrsignaler och politiska uppdrag inte omsätts i planering - Ökad risk för budgetavvikelser och oplanerade kostnader 	
<p>IT och informationssäkerhet</p> <p>IT och informationssäkerhet omfattar skydd av information, system och digitala tjänster som är nödvändiga för verksamhetens drift och leveranser. Området inkluderar säker hantering av data, behörighetsstyrning, systemtillgänglighet, incidenthantering, dataskydd enligt lagstiftning (exempelvis GDPR), kontinuitetsplanering och cybersäkerhet. Ett robust skydd och en strukturerad styrning är avgörande för att säkerställa trygghet, stabilitet och förtroende hos medarbetare, medborgare och externa parter.</p>	<p>5 Bristar i cybersäkerheten</p> <p>Det finns en risk att informationssäkerhet och IT-skydd inte är tillräckligt starka, samordnade eller efterlevda. Bristar i rutiner, systemstöd, kompetens, behörighetsstyrning eller tekniskt skydd kan leda till driftstörningar, dataintrång, förlust av information eller brott mot lagar och avtal. Om incidenter inträffar kan det påverka verksamhetens förmåga att leverera samhällsviktig service och skada organisationens trovärdighet.</p> <p>Konsekvenser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Driftstopp och otillgängliga verksamhetskritiska system - Förlust eller läckage av känslig eller sekretessbelagd information - Brott mot GDPR och annan lagstiftning med risk för sanktionsavgifter - Ökad sårbarhet för cyberattacker, ransomware eller sabotage - Försämrad kvalitet och säkerhet i dokumentation och beslutsunderlag - Skadat förtroende från medborgare, medarbetare och samarbetspartners 	<p> 2. Mindre sannolik</p> <p> 4. Allvarlig</p>
<p>Omorganisation av verksamhet</p> <p>En omorganisation innebär en större förändring som kan påverka både arbetsmiljö, styrning och processer negativt om inte förändringsledningen</p>	<p>6 Bristande styrning och samverkan</p> <p>Det finns en risk att styrning, samordning och samverkan mellan avdelningar/enheter inte fungerar tillräckligt väl. Otydliga roller, ansvar</p>	<p> 3. Möjlig</p>

Process/rutin	Risk	Riskenivå
är väl genomförd. Verksamheten för allmän plats genomförde under hösten 2025 en omorganisation där nya arbetssätt och uppdrag ska arbetas fram och implementeras.	och beslutsvägar kan leda till ineffektiv planering, bristande resursanvändning och motstridiga prioriteringar. Detta kan i sin tur medföra förseningar, ökade kostnader och sämre kvalitet i leveranser till medborgare och kunder. Konsekvenser: - Svårt att uppnå verksamhetens mål och politiskt beslutade uppdrag. - Låg effektivitet och dubbelarbete mellan enheter. - Förseningar och kostnadsökningar i projekt och drift.	 3. Betydande
	7 Försämrade arbetsmiljö Även om en omorganisation ofta syftar till att genomföra en förbättring kan den leda till osäkerhet, stress och motstånd bland medarbetarna. Otydlighet kring roller, syfte och framtid ökar risken för ryktesspridning och oro. Konsekvenser: - Försämrade arbetsmiljö, minskat förtroende och ökad konfliktnivå. - Ökad sjukfrånvaro och arbetsglädje. - Negativ påverkan på arbetsgivarvarumärket och förtroendet för kommunen som arbetsgivare.	 3. Möjlig 3. Betydande

Direktåtgärder

Direktåtgärder är åtgärder som identifierats vid genomförandet av riskanalysen. Oftast handlar det om risker där sannolikheten är stor att den inträffar och med allvarliga konsekvenser. Direktåtgärden syftar då till att minska och förebygga att risken kan inträffa.

Det kan även handla om direktåtgärder kopplade till en process/rutin där brister redan är kända och behöver utvecklas. Syftet med direktåtgärden är då att kvalitetssäkra processen/rutinen för att sedan kontrollera om bristerna minskat och riskens allvarlighetsgrad förändrats.

Nämndens plan för internkontroll 2026

Internkontrollplan

	Risk	Kontroll	Genomförande av kontroll	Ansvarig
1	 Kommunens regler för inköp och upphandling samt upphandlingslagarna efterlevs inte	<p>Avtalsuppföljning Kontroll att avtalsuppföljning görs efter klassificeringen i enlighet med kommunens övergripande avtalsuppföljningsmodell. Att avvikelser rapporteras och hanteras enligt avtal.</p> <p>Upphandlingslagarna efterföljs Kontroll att regler för inköp och upphandling efterlevs/att man inte bryter mot upphandlingslagarna. •Avtalstrohet</p>	<p>Hur sker kontrollen? Stickprov på 10 avtal där det kontrolleras att det finns dokumentation av uppföljning i enlighet med kommunens övergripande avtalsuppföljningsmodell. När sker kontrollen? Kvartalsvis Vem kontrollerar? Inköpsavdelningen</p> <p>Hur sker kontrollen? Stickprovskontroller på att inköp är gjorda i enlighet med regler för inköp och upphandling, att inköpen inte bryter mot upphandlingslagarna. Även avtalstrohet kontrolleras. Som systemstöd för kontrollerna används spendanalysverktyget. När sker kontrollen? Kvartalsvis Vem kontrollerar? Inköpscontroller</p>	
2	 Kontinuitetsplaner saknas	<p>Kontinuitetsplaner finns hos förvaltningens verksamheter Att det finns en aktuell kontinuitetsplan för den aktuella verksamheten som granskas. Följande delmoment granskas:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Att det finns en plan •Att den är aktualiserad •Att den är övad och känd i verksamheten •Att lagarna följs 	<p>Hur sker kontrollen? Uppföljning sker genom granskning av underlag där verksamhetschef kan visa upp en aktuell kontinuitetsplan för sin verksamhet. När sker kontrollen? Halvårsvis Vem kontrollerar? Stabschef</p>	
3	 Svag uppföljning och	Process för uppföljning och åtgärdsplanering	<p>Hur sker kontrollen? Granskning av rutiner</p>	

Risk	Kontroll	Genomförande av kontroll	Ansvarig
bristande analys	<p>Kontroll av arbetssätt och rutiner kring avvikelshantering gällande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att det finns ett etablerat arbetssätt för hantering av avvikelser mot budget och mål/uppdrag. • Hantering av avvikelser är spårbara och prioriteringar beslutade på rätt nivå. • Att avvikelser finns dokumenterade och redovisade till nämnd. • Det underlag som används för prognoser och planering är kvalitetssäkrat och aktuellt vid tillämpning. 	<p>och arbetsprocesser När sker kontrollen? Halvårsvis Vem kontrollerar? Verksamhetscontroller</p>	
4 Brister i kvalitetssäkring i årshjulets delprocesser	<p>Systematiskt arbetssätt och spårbarhet Kontroll av lokala rutiner och arbetsprocesser där följande finns dokumenterat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att det finns en konsekvent tillämpning av budget- och uppföljningsprocessen med tydliga rutiner. • Regelbundna ekonomiska uppföljningar med analys av avvikelser och åtgärdsplaner. • Tydliga mål och indikatorer kopplade till effekt, prestation och ekonomi • Dokumentation och spårbarhet av beslut och uppföljningar. • Det finns en struktur för dialog mellan ekonomi, ledning och verksamhet. 	<p>Hur sker kontrollen? Granskning och analys av arbetsprocesser och dokumentation. När sker kontrollen? Halvårsvis Vem kontrollerar? Verksamhetscontroller och internrevisor TSF</p>	
5 Brister i cybersäkerheten	<p>Skydd av information, system och digitala tjänster Kontrollen sker genom utredning och validering där följande delar granskas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det finns tydliga rutiner för informationsklassning, behörighetsstyrning och lösenordshantering. • Det görs regelbundna riskanalyser, säkerhetstester och 	<p>Hur sker kontrollen? Granskning av rutiner och underlag När sker kontrollen? Halvårsvis Vem kontrollerar? Informationssäkerhetssamordnare TSF</p>	<p>Ansvarig Sayidali Ahmed</p>

Risk	Kontroll	Genomförande av kontroll	Ansvarig
	<p>incidentövningar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen har ett systematiskt arbete med att dokumentera och arbeta med avvikelserapportering. • Det finns kontinuitets- och återstartsplaner för verksamhetskritiska system. • Det finns en tydlig styrning genom riktlinjer, utbildning och uppföljning. • Säkerställande av cybersäkerhetskrav vid upphandling. 		
<p>6 Bristande styrning och samverkan</p>	<p>Tydlighet i roller och uppdrag Granskning av underlag och intervjuer med chefer och personal där följande genomlyses:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att det gemensamma uppdraget är tydligt och känt av verksamheten. - Respektive enhet har ett definierat uppdrag med uppföljning. - Rollbeskrivningar finns och är aktuella. - Struktur för styrning, beslutsvägar och uppföljning finns. 	<p>Hur sker kontrollen? Intervjuer och granskning av dokumentation</p> <p>När sker kontrollen? Halvårsvis</p> <p>Vem kontrollerar? Internrevisor TSF</p>	
<p>7 Försämrade arbetsmiljö</p>	<p>Åtgärder utifrån risk- och konsekvensanalyser för AP Hantering av framkomna risker i den RKA som gjordes inför omorganisationen på Allmän plats.</p>	<p>Hur sker kontrollen? Granskning av genomförda och hanterade risker utifrån RKA</p> <p>När sker kontrollen? Halvårsvis</p> <p>Vem kontrollerar? HR-partner tillsammans med internrevisor TSF</p>	